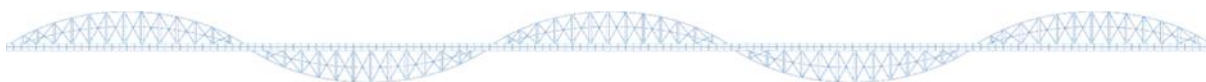

Nordmalings
kommun

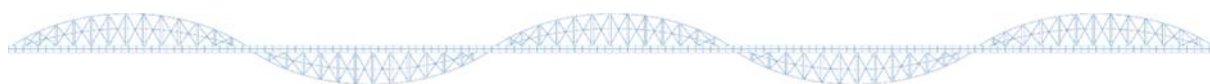
Ekonomistyrningspolicy Nordmalings kommun

Dokumenttyp Policy	Diarienummer Dnr 2024-047-1.4.1	Fastställt Kommunfullmäktige 2024-02-12 § 8
För revidering ansvarar Ekonomichef	Uppföljning och tidplan Vid behov	Dokumentet gäller Tillsvidare
Dokumentet gäller till och med		

Innehåll

1. Inledning och syfte	3
2. Ansvarsfördelning.....	4
2.1 Kommunfullmäktige	4
2.2 Kommunstyrelsen.....	4
2.3 Utskotten.....	5
2.4 Kommunala bolag.....	5
2.5 Delegerat ekonomiskt ansvar	5
3. Mål.....	6
4. Övergripande principer för ekonomistyrning.....	6
4.1 Budgetprocess	6
4.2 Fördelningsprinciper.....	6
4.3 Driftsbudget.....	7
4.4 Investeringsbudget.....	7
4.5 Tilläggsanslag.....	8
4.6 Över- och underskottshantering	8
5. Löpande uppföljning.....	9
5.1 Månadsuppföljning	9
5.2 Tertial- samt årsbokslut.....	9
5.3 Rapporteringsansvar	9

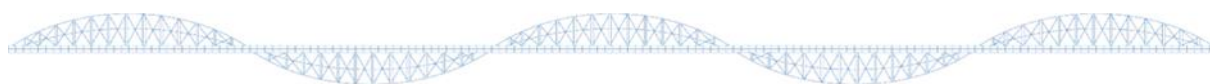

1. Inledning och syfte

Kommunernas ekonomiska förvaltning regleras av kapitel 8 i Kommunallagen. Där framgår att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För verksamheten ska mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. För ekonomin ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges.

Policy för ekonomistyrning syftar till att förtydliga det ekonomiska ansvaret kopplat till befogenheterna på olika nivåer i organisationen. I policyn fastslås även regler och principer som syftar till att skapa effektivitet i ekonomisk planering och uppföljning samt i det samlade resursutnyttjandet.

Syftet med Ekonomistyrningspolicyn är att ge en överblick av grunderna i Nordmalings kommuns ekonomistyrning samt beskriva hur den kommunala ekonomin ingår som en del av kommunens styrmodell. En ekonomi i balans är en grundförutsättning för att uppnå kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Det är även en förutsättning för stabilitet i den långsiktiga planeringen och styrningen av verksamheten. Allt i syfte att uppnå bästa möjliga verksamhet för kommunkoncernen, invånare, brukare och kunder.

2. Ansvarsfördelning

2.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för kommunens ekonomiska planering och uppföljning och fastställer principer för ekonomistyrning. Den centrala styrningen gentemot nämnd/utskott sker via fullmäktiges antagande av budget.

Nordmalings kommun använder sig av mål- och ramstyrning. Kommunfullmäktige fastställer i juni budget för nästkommande år (vid valår, november).

I budget tilldelas kommunstyrelsen skattemedel (ram) som ekonomiskt reglerar kommunstyrelsens omfattning av verksamheten. Kommunfullmäktige beslutar även om investeringsanslag. Uppföljning mot fastställd budget redovisas till fullmäktige under budgetåret i form av tertiäluppföljningar samt en utvärdering i samband med årsbokslutet.

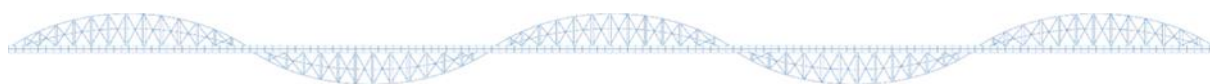
Kommunfullmäktige har möjligheten att under året omdisponera medel mellan programområden även om detta bör behandlas ytterst restriktivt.

2.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunen ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska även ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. Detta görs genom att under året ha uppsikt över verksamheten så att den utförs så optimalt och effektivt som möjligt inom beviljad resurstilldelning. För att uppnå detta kräver kommunstyrelsen in löpande ekonomisk uppföljning (månads- samt tertiäluppföljningar) från utskotten. Tertiäluppföljningarna är mer specificerade på verksamheter och innehåller periodutfall samt helårsprognos medan månadsuppföljningarna innehåller ett bedömt periodutfall. Utvärdering av målen görs i samband med tertiäluppföljning och årsredovisning.

Kommunstyrelsen ska, om beslutat resultatmål inte bedöms uppnås, vidta de åtgärder som anses vara nödvändiga för att nå en budget i balans. Anses behovet av åtgärderna vara större och av principiell karaktär ska kommunstyrelsen bereda och lämna förslag till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen kan under budgetåret omdisponera skattemedel mellan programområden där det avser frågor av mindre omfattning eller av teknisk karaktär. Omdisponering av skattemedel mellan programområde av betydande omfattning ska alltid beslutas av kommunfullmäktige.

2.3 Utskotten

Utskotten ska månatligen behandla månadsrapport och om negativt resultat prognostiseras, ska de åtgärder som krävs för att stärka resultatet vidtas. De åtgärder utskotten själva kan vidta styrs av delegationsordningen. Ligger åtgärderna utanför delegationsordningen bereder och föreslår utskotten förslag till beslut för kommunstyrelsen.

2.4 Kommunala bolag

Kommunen äger bolag och driver bolagsverksamhet för att förverkliga kommunala ändamål. Verksamheten som bedrivs i dessa bolag syftar till att skapa nytta för kommunen och kommuninvånarna. Bolagen redovisar delårsrapporter samt årsbokslut till Kommunstyrelsen för att säkerställa kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Bolagens rapporteringsskyldighet regleras i ägardirektiv vilka beslutas av Kommunfullmäktige.

2.5 Delegerat ekonomiskt ansvar

Ledningsgruppen svarar för att optimal kommunkoncernnytta och effektivitet eftersträvas avseende verksamhetens ledning och styrning.

Sektorchef ansvarar för verkställande och uppföljning av den löpande verksamheten.

Verksamhetschef/enhetschef ansvarar på respektive nivå för att verksamheten bedrivs inom fastställd inriktning och budget. Verksamheten ska följas upp regelbundet och avvikelser åtgärdas. Verksamhetschef/enhetschef ansvarar för att återrapportering sker till närmsta chef enligt rutin för månadsrapportering.

Sektorchef ansvarar för att ta fram beslutsunderlag för beredning i utskott samt för beslut i kommunstyrelse. Vid befarade underskott ansvarar sektorchef inom sitt ansvarsområde för att vidta åtgärder för att uppnå budget i balans. Om förutsättningarna i budgeten inte längre stämmer eller kan följas ansvarar sektorchef för att ta fram förslag till omprioriteringar och åtgärder för att nå budget i balans. Sektorchef ansvarar vidare för att lämna underlag till kommunledningens analyser och rapporter enligt lämnade anvisningar.

3. Mål

Kommunfullmäktige i Nordmalings kommun har fastställt ett antal verksamhetsmål. Målen är prioriterade utifrån kommunfullmäktiges resurstilldelning till verksamheterna och ska tillsammans med finansiella mål resultera i god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning anses råda när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

Målen delas in i följande perspektiv; Medborgarnytta, hållbar samhällsutveckling, samt ekonomi.

Följande mål gäller inom perspektivet ekonomi:

- Resultatet ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag.
- Resultatavvikelse verksamheterna ska vara > 0 kr.
- Soliditeten ska uppgå till minst 40 %.
- Soliditet inklusive pensionsförpliktelse ska förbättras och långsiktigt uppgå till minst 10 %.
- Omfattning av investeringar ska motsvara nivån på avskrivningar + 1% av skatteintäkter och generella statsbidrag under en mandatperiod.
- Kommunkoncernens resultat ska årligen vara positiva.

4. Övergripande principer för ekonomistyrning

4.1 Budgetprocess

Budgetberedningen startar upp budgetprocessen ett år innan aktuellt budgetår. I budgetberedningen ingår representanter för samtliga politiska partier representerade i kommunfullmäktige. Utifrån ekonomiska förutsättningar arbetar budgetberedningen fram förslag till mål/budget som presenteras för kommunstyrelsen i juni.

Förslag till målbudget omfattar aktuellt budgetår samt plan för de två efterföljande åren. Förslag till budget utformas så att de finansiella nyckeltalen uppnås.

4.2 Fördelningsprinciper

Nordmalings kommun använder sig av målstyrning och rambudgetering. Utifrån ekonomiskt läge, gällande resursfördelningsprinciper och övriga budgetunderlag tilldelas kommunstyrelsen skattemedel för respektive programområde. Budgetramarna bygger på prognoser över skatteintäkter under planeringsperioden och fördelning baseras på beslutad verksamhet samt på aktuella volymuppdrag inom respektive verksamhetsområde.

4.3 Driftsbudget

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomisk ram till respektive programområde. Budgetramen är kopplad till direktiv och resultatmål. Budgetmedlen fördelas sedan av kommunstyrelse till respektive verksamhetsområde.

Driftbudgetens anslag tilldelas som ett nettoanslag per programområde vilket innebär att tillkommande samt avgående riktade statsbidrag hanteras inom programområdet.

Tilldelad budgetram är den yttre ramen för inom vilken verksamheterna ska bedrivas och i ram kompenseras årligen för den del av indexökning som kan finansieras genom ökade skattemedel.

Behov av utökade ekonomiska resurser behandlas i det årliga arbetet med budget samt flerårsplan. Om den ekonomiska situationen så kräver, kan kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att omfördela medel mellan program (ombudgetering) eller vid särskilda händelser medge tilläggsanslag (tilläggsbudgetering), vilket sker med restriktivitet.

4.4 Investeringsbudget

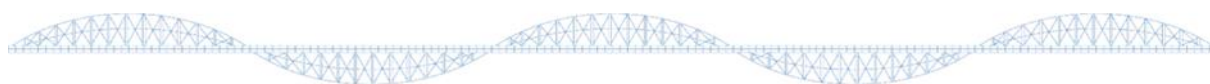
Investeringsbudgetens totalram, som fastställs av kommunfullmäktige i juni för nästkommande år, består av reinvesteringar och nyinvesteringar samt en plan för ytterligare två år. Reinvesteringar är investeringar för att bibehålla standarden på kommunens anläggningar.

Den totala ramen för investeringar ska som utgångspunkt motsvara nivån på årets avskrivningar + 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Avsteg från detta kan göras enskilt år, vilket i så fall ska motiveras. Budgeten innehåller också uppgifter om exploateringsprojekt och taxefinansierad verksamhet.

Medelsanvisningen avseende investeringar sker genom dels klumpanslag till fastighetsunderhåll samt gatu-/vägunderhåll och dels genom riktade medelsanvisning till nyinvesteringar.

Detta innebär att flytt av investeringsmedel mellan olika projekt/områden utan särskilt beslut från kommunstyrelse ej är möjligt. Samtliga projekt/programområden ska framgå av den specifikation som finns i kommunfullmäktiges budget.

Nyinvesteringar ska alltid åtföljas av drift- och investeringskalkyler inför beslut. Arbetet med detta sker parallellt med budgetberedningsarbetet.

Drift- och investeringskalkyl ska omfatta:

- Beskrivning av investeringen
- Verksamhetsmässiga konsekvenser
- Kompletta kostnadskalkyl inklusive eventuella projekteringskostnader.
- Beräknad investeringsperiod
- Beräknad årlig driftskostnad och i förekommande fall uppgift (vid ersättningsinvestering) om avgående driftskostnader.

Varje utskott har ansvar för att följa upp reinvesteringsprojekt inom utskottets ansvarsområde. Prognostiseras enskilt investeringsprojekt överskrida budgeten med 10 procent måste utskott lämna åtgärdsförslag till kommunstyrelse.

Outnyttjad investeringsram, för påbörjat projekt, kan överföras till nästkommande år och ingår då i det årets investeringsram. Detta beslutas av Kommunfullmäktige i samband med att årsredovisningen fastställs.

Nyinvesteringar som inte påbörjats under budgetåret utgår och presenteras vid behov på nytt i nästkommande budgetprocess för ett eventuellt nytt beslut.

4.5 Tilläggsanslag

Tilläggsanslag under verksamhetsåret ska i möjligaste mån undvikas. Huvudregeln är att behov av utökade ekonomiska resurser behandlas under budgetprocessen i första hand ska omprioritering i driftbudgeten eftersträvas. Bedöms tilläggsanslag vara nödvändigt ansvarar sektorchef för att tilläggsäskande hanteras av kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Ett förslag till beslut om tilläggsanslag ska alltid åtföljas av en skriftlig kalkyl huruvida tilläggsanslaget påverkar årets resultat.

Samma hantering gäller tilläggsanslag avseende investeringsutgifter. I dessa fall ska även tillhörande kalkyl avseende drift- och kapitalkostnader ligga till grund för ärendet.

Tilläggsanslag till fastställd driftbudget eller investeringsbudgeten kan förekomma efter beslut av kommunfullmäktige under förutsättning att de finansiella målen fortfarande kan uppnås innevarande budgetår.

4.6 Över- och underskottshantering

Utgångspunkten är att den av kommunfullmäktige fastställda budgeten till Kommunstyrelse gäller för budgetåret och att den ska hållas. I praktiken är det svårt att tillämpa över- och underskottshantering för verksamheterna mellan åren vilket innebär att verksamheternas överskott eller underskott inte överförs till nästa budgetår.

Överskott samt eventuella underskott för kommundelen hanteras enligt gällande lagstiftning. Överskott kan reserveras till resultatutjämningsreserv (RUR) samt från 2024 till resultatreserv (RER). Eventuella underskott ska återställas inom tre år.

5. Löpande uppföljning

5.1 Månadsuppföljning

Månadsuppföljning är en återkommande aktivitet för att till utskott och kommunstyrelse löpande redovisa den ekonomiska utvecklingen. Månadsrapporteringen ska bestå av en ekonomisk redogörelse för aktuell period samt åtföljas av årsprognos. Stort fokus ska ligga på prognosen för att kunna styra ekonomin mot uppsatta mål. Vid underskott och prognostiserat underskott ska rapporteringen åtföljas av förslag till åtgärder för att stärka ekonomin.

5.2 Terial- samt årsbokslut

Kommunstyrelsen rapporterar terial- samt årsbokslut till kommunfullmäktige enligt tidplan för den ekonomiska processen. Terialrapporterna ska åtföljas av helårsprognos för att kunna styra ekonomin mot uppsatta mål.

5.3 Rapporteringsansvar

Samtliga ekonomiskt ansvariga chefer i Nordmalings kommun har ett rapporteringsansvar enligt delegationsordningen. I den ekonomiska rapporteringen ingår att föreslå förändringar samt vidta åtgärder om resultatmål ej bedöms uppnås. Rapporteringsansvaret innebär också efterlevnad av vid var tid gällande rapporteringsrutin, attest- samt inköps- och upphandlingsreglemente.

Budgetansvarig chef rapporterar till överordnad chef enligt fastställd rapporteringsrutin. Sektorchef har rapporteringsansvar till utskott och kommunstyrelse.

